

Reconstructie Antheunisstraat vanuit oogpunt BBE

'De verdachten zijn onberekenbaar, hun opofferingsgezindheid is groot'

Rustig ligt Riek de Groot te slapen, ergens in Brabant in zijn eigen bed. In de vroege ochtend schrikt hij wakker van zijn telefoon. Bij een inval in de Antheunisstraat in Den Haag zijn vijf collega's gewond geraakt door een handgranaat, hoort hij door de telefoon. De twee verdachten bevinden zich nog in het pand en dreigen een tweede granaat te gooien. Het Arrestatieteam (AT) schiet eenmaal op de verdachte, maar trekt zich daarna terug. Het gevaar voor de vier ongedeerde collega's is te groot. Er is versterking nodig. Riek, plaatsvervangend commandant van de Bijzondere Bijstandseenheid (BBE), stapt in de auto en haast zich naar Den Haag.

Het is 10 november 2004. Nederland is van slag. Theo van Gogh is een week eerder op straat vermoord. De Westerse wereld is gespannen, de recente aanslagen in Madrid is nog niemand vergeten en de dreiging van terrorisme hangt in de lucht. De twee jongemannen in de portiekwoning aan de Antheunisstraat worden ervan verdacht een aanslag voor te bereiden op Ayaan Hirsi Ali en Geert Wilders. Het zijn Ismail A. en Jason W. In eerdere onderzoeken werden zij al in verband gebracht met een terrorismenetwerk.

Als Riek rond 3.45 uur bij het Laakkwartier arriveert, is de omgeving van de portiekwoning inmiddels afgezet. Hij loopt door de buitenste bewakingsring en betreedt het afgezet gebied. Dan wordt er vanachter een auto ineens een wapen op hem gericht. 'Blijf staan! Politie!', hoort Riek roepen. Het is een collega die hem onder vuur houdt. Riek moet zich eerst legitimeren voor hij verder kan.

Terrorismeopleiding

In een ontruimde kapperszaak nabij de portiekwoning vestigt Riek zich en overziet de situatie. De verdachten zijn onberekenbaar, hun opofferingsgezindheid is groot. Bovendien zijn er signalen dat ze goed getraind zijn: ze maken gebruik van spiegels en de zogenaamde 'quick look', zoals eigenlijk alleen getrainde agenten of militairen dat doen. Ook hadden ze hun voordeur gebarricadeerd, waardoor het AT tijdens de inval de woning niet kon betreden. Allemaal zaken die de verdachten vermoedelijk tijdens een terrorismeopleiding hebben geleerd.

Riek de Groot is momenteel werkzaam als Chef Operationele Expertise en Innovaties bij het Korps landelijke politiediensten. Tijdens het voorval in de Antheunisstraat was hij plaatsvervangend commandant van de Bijzondere Bijstandseenheid (BBE). Hoe hij in deze rol de gebeurtenissen in het Laakkwartier beleefde, vertelde hij op 15 maart tijdens een Hollands Midden Exclusief.

Ondertussen voeren Ismail en Jason de druk nog wat op. Ze roepen naar hun omsingelaars dat ze twintig kilo explosieven binnen hebben liggen. En ook het telefoontje dat Jason met zijn moeder pleegt, is niet erg hoopvol. Hij vraagt haar toestemming om te sterven. Het is duidelijk dat er actie moet worden ondernomen. Maar wat te doen? Riek adviseert om de verdachten uit te schakelen met precisievuur. Dat levert volgens hem het minste gevaar op voor de collega's en omwonenden. Dit inzetplan gaat naar de Driehoek.

Om 07.30 uur komt de Driehoek met een aangepast voorstel. Uitgangspunt daarbij is dat het pand, waarin de twee verdachten zitten, moet worden ontruimd. Alhoewel dit meer risico's met zich meebrengt, werken Riek en zijn collega's dit scenario verder uit. In het uur dat volgt, worden twee personen uit het portiek gehaald. Om half negen volgt het voorstel aan de Driehoek om de verdachten met traangas de woning uit te drijven.

Traangaskogels

Ondertussen zijn media uit binnen- en buitenland gealarmeerd. Aan de rand van het afgezet gebied verschijnen steeds meer verslaggevers en satellietwagens. Militairen die op de daken van het Laakkwartier liggen met hun geweer in de aanslag... daar wil iedere journalist het fijne van weten. Hoe groot de pers-aandacht is, wordt Riek pas goed duidelijk wanneer hij vanuit Irak wordt gebeld door een oud-collega:

'Julie zijn op CNN!'

Na twee uur verschijnt een motorrijder bij de kapperszaak. Hij overhandigt Riek een document met de beleidsuitgangspunten die de Driehoek heeft opgesteld. Op grond hiervan werkt hij vier scenario's uit met bijbehorende geweldsinstructies. Het actieplan gaat naar de Driehoek en, na diverse aanpassingen, ook naar de minister. Uiteindelijk, als het bijna half vijf is, geeft de Driehoek groen licht en kan de actie in gang worden gezet.

Via de voor- en achterzijde worden traangaskogels het pand in geschoten. Al gauw verschijnen de verdachten op het stenen balkon aan de tuinkant van de huizenrij. Het duo is echter niet van plan braaf te bevelen op te volgen die het toegeschreeuwd krijgt. Een waarschuwingsschot moet de heren op andere gedachten brengen. Hierna blijft Ismail redelijk gehoorzaam staan, in een hoekje van het balkon, zijn handen omhoog. Jason heeft duidelijk andere plannen, maar moet dit al snel met een schot van een scherpschutter bekopen. Hij valt neer.

'Hij is dood'

'Hij is dood', zegt Ismail. De collega's houden het hoofd koel en manen Ismail zijn bovenkleding uit te trekken, zodat ze kunnen zien of hij nog wapens of explosieven bij zich draagt. Met blote bast moet Ismail vervolgens over het balkonmuurtje klimmen en afdalen naar de tuin, waar het AT hem opwacht. Dan herrijst Jason uit zijn vermeende dood. Hij blijkt slechts in zijn schouder te zijn geraakt. Ook hij moet zich uitkleden en over het muurtje naar beneden klimmen. Het gaat wat moeizaam, met zijn verwonde schouder, maar uiteindelijk bereikt ook hij de grond. Beide verdachten zijn nu in handen van de collega's. De missie is volbracht.

Voordat Riek aan de terugreis naar Brabant begint, maakt hij de balans op. Hij kan niet anders dan trots zijn op zijn mensen. Het gebruikte geweld is tot een minimum beperkt gebleven, beide verdachten zitten binnen en het is gebleven bij de vijf gewonde collega's van het Arrestatieteam. Eén schot was er nodig, één schot dat precies in de schouder van de verdachte belandde. Zo zie je het alleen in de film. ♦ (Annelies Maes/com)

++ kort nieuws +++ kort nieuws ++

Extra editie Korpskrant over jaarverslag

Hij voldoet helemaal aan de richtlijnen van de nieuwe, landelijke huisstijl van de Nederlandse politie, de extra editie van de Korpskrant die bij deze uitgave is gevoegd. De extra editie staat volledig in het teken van het jaarverslag 2010 en geeft onder meer een beknopt cijfermatig overzicht van de opvallendste resultaten van Politie Haaglanden in 2010. Daarnaast richt de krant zich vooral op de wijze waarop het korps deze resultaten vorig jaar wist te boeken. Zo verhaalt de extra editie over de aanhouding van drie verdachten van een reeks hotelovervallen, over het oprollen van de criminele Samsongroep, over het beëindi-

gen van de overlast die 'De Keet' in Scheveningen veroorzaakte of over een drukbezochte bewonersavond die werd georganiseerd na een stijging van het aantal woninginbraken in de wijk Bosweide in 2010. Met de extra editie verschijnt de Korpskrant eenmalig opgemaakt in de nieuwe huisstijl. Na de zomer wordt de Korpskrant volledig 'vernieuwd'.

'Bewaken en beveiligen is een vak'

Zowel ons korps als het Korps landelijke politiediensten hebben ruime ervaring op het gebied van bewaken en beveiligen. Op dit gebied werken zij al jaren samen. Om deze samenwerking landelijk onder de aandacht te brengen, organiseerden beide korpsen drie themadagen. Op de afsluitende themadag op 17 maart konden de deelnemers onder meer workshops volgen over objectbewaking door Bureau Orde en Bewakingsdiensten en over persoonsbeveiliging door de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging. Aan de hand van een presentatie van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) kregen de deelnemers een kijkje achter de schermen bij het Stelsel Bewaken en Beveiligen. Collega's van Bureau Regionale Informatie en de Dienst IPOL vertelden tot slot over het informatieproces rondom bewaken en beveiligen.

ELKE KLACHT IS EEN KANS

Klachten zijn niet leuk, maar wél leerzaam. Daarom besteedt de Korpskrant iedere maand aandacht aan een opvallende klacht van een burger en aan wat daarmee is gebeurd.

Wie beledigt wie?

De situatie

De 17-jarige Serge heeft een bijbaantje in de horeca. Vrij laat in de nacht zit zijn dienst er op en rijdt hij naar huis. Onderweg komt hij een groep vrienden tegen. Met een van hen maakt hij een praatje. Een andere vriend, Mark, heeft een vlag op de weg gevonden waarmee hij zwaaiende bewegingen maakt. De sfeer is uitgelaten. Twee agenten, Frans en Ingrid, spreken Mark aan. Serge denkt dat de agenten hem ook aanspreken. Hij wil hen duidelijk maken dat hij alleen op weg was naar huis en graag naar huis wil. Hij onderbreekt het gesprek tussen Frans en Mark om dit te zeggen. Frans zegt hierop: 'stap even naar achter, ik kom zo bij je'. Maar Serge blijft aandringen, neemt geen afstand, onderbreekt het gesprek meerdere keren en luistert niet naar de herhaaldelijke opmerkingen van de agenten dat hij afstand moet houden. Frans raakt hierdoor geïrriteerd en zegt tegen Serge dat hij moet 'opkankeren'. Serge reageert hierop met de opmerking dat Frans een 'kankermongool' is. Frans houdt Serge aan en neemt hem mee naar het bureau. Serge krijgt een proces-verbaal wegens het beledigen van een ambtenaar in functie.

De klacht

Serges vader vindt het niet in de haak dat een politieambtenaar zijn zoon uitscheldt. Hoewel hij in de door hem opgestelde klachtbrief wel benadrukt dat hij de beledigende opmerking die zijn zoon maakte ook niet goedkeurt.

Het oordeel

Na onderzoek acht de bureauchef de klacht gegrond. Er komt een bemiddelingsgesprek tussen Serge, Serges vader en Frans. Zowel Frans als Serge bieden hun excuses aan en zeggen allebei dat het niet goed was dergelijke woorden te gebruiken. Ook verklaart Serge dat hij de situatie niet goed heeft ingeschat; hij had gewoon even moeten wachten tot Frans het woord tot hem richtte. De officier van justitie besluit Serge niet te vervolgen omdat de opmerking van Frans de aanleiding voor de belediging was. Een tweede reden was dat het bemiddelingsgesprek goed verliep.

Het leermoment

Collega's moeten zich professioneel opstellen en onthouden van beledigend taalgebruik, ongeacht de situatie. (Amber van der Meulen/com)

Bureau Integriteit en Security levert de gegevens voor deze klachtenrubriek. Meer informatie over de klachtenprocedure vind je op intranet: Index At/mZ > Klachten.

(Archief foto)